

Maija Kaukonen
päätoimittaja
paatoimittaja@say.fi

Työaikakyselyn tuloksia

► Korona kurittaa edelleen sairaaloita. Anestesia- ja tehohoitolääkäreillä on jatkunut poikkeustila jo lähemmäs kaksi vuotta. Uusi työaikalaki tuli voimaan ja sovellettiin käytäntöön poikkeusoloissa. Finnanest teki kyselyn työaikalakiin ja raportoimme tulokset 5/2020 -lehdessä. Tuolloin monessa sairaalassa uuden työaikalain mukaiset muutokset olivat vasta suunnitteilla ja kokemusta uuden järjestelmän toimivuudesta oli vain harvoilla. Nyt olemme tehneet uuden kyselyn ja raportoimme näistä tuloksista.

Kysely toteutettiin ainoastaan lehdessä olleen QR -koodin avulla. Emme lähettäneet erikseen jäsenjakelulla sähköpostia. Tällä on ollut vaikutusta vastausaktiiviteettiin.

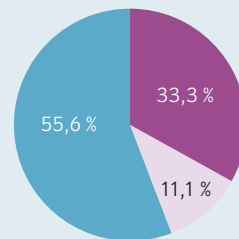
Saimme 18 vastausta ja kaikki vastaajat olivat erikoislääkäreitä. Erikoistuvien lääkäreiden näkemyksiä ei vastauksissa ole.

Kokonaisuutena vastaukset sijoittuvat hyötyjen ja haittojen molemmille puolille yllättävänkin tasapuolisesti. Kokemusta uudesta järjestelmästä on yli puolen vuoden ajalta, joten järjestelmän suurimmista alkuvaikeuksista on ehkä jo päästy ylitse. Ansiotaso on ollut suurimmalla osalla neutraali, mutta n. 40 % ansiot ovat laskeneet, mikä on huolestuttava asia. Suurin osa meistä elää palkallaan ja palkkatason lasku on huolestuttava piirre uudistuksessa.

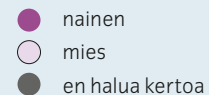
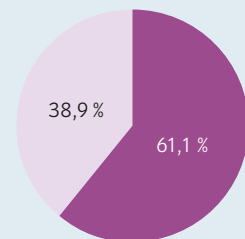
Työaikalain soveltamisen tarkoituksena on ollut vähentää kuormitusta ja kokemuseräisesti vastaajista n.

Vastaajien ikä- ja sukupuoli jakauma.

Ikä (18 vastausta)

Sukupuoli (18 vastausta)

46 % koki kuormittavuuden vähentyneen merkittävästi tai jonkin verran. Lisäksi 23 % ilmoitti muutoksen olleen osaltaan neutraali. Tämä on ilahduttava uutinen. Huolestuttavaa oli kuitenkin se, että osalla kuormitus kasvoi merkittävästi.

Tyytyväisyys kokonaisuutena meni yllättävänkin tasan. 53 % vastaajista oli joko erittäin tai melko tyytyväisten uudistukseen kokonaisuutena. Loput 47 % puolestaan oli erittäin tai melko tyytymättömiä uudistukseen kokonaisuutena. Kukaan ei ollut neutraali. Ja kysyttäessä näkemystä uusi vai vanha systeemi, olivat mielipiteet 60 – 40 uuden järjestelmän puolella.

Vähäisen vastausaktiivisuuden vuoksi suuria johtopäätöksiä ei näistä

tuloksista voi vetää. Selkeästi tässä on käynyt niin kuin kaikissa muutoksissa. On hyötyjiä ja häviäjiä. Hämmästyttävän tasan vain näyttävät mielipiteet menevän vastauksissa.

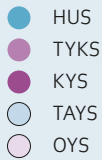
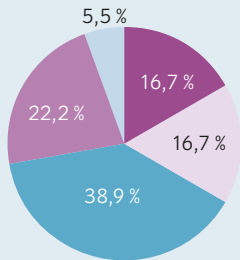
Vapaita kommentteja kertyi kuitenkin mukavasti, ja tässä niistä osuimmat:

"Anestesiassa sairaalassamme ei ole tehty toimenpiteitä, joten siksi mikään ei ole muuttunut. Toisessa päivystyspisteessä 3 tunnin lepoaika ei toteudu kuin puolessa tapauksissa."

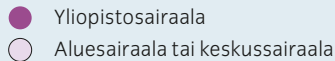
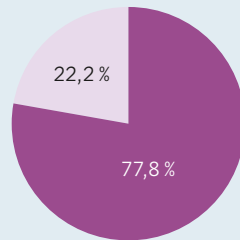
"Päivystysten epätasainen ja kaantuminen on lisääntynyt. Lyhyitä iltoja ja silputtuja päivystyspisteitä on enemmän, voidaan ne jakaa myös epäreilummin."

Vastaajien erityisvastuualue, työpaikka sekä kokemusaika uudesta työaikalaista.

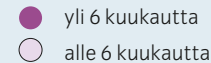
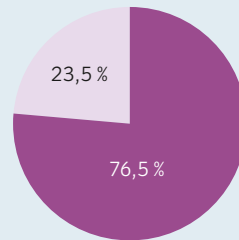
Erityisvastuualue (18 vastausta)

Työpaikka (18 vastausta)

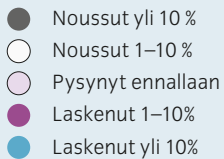
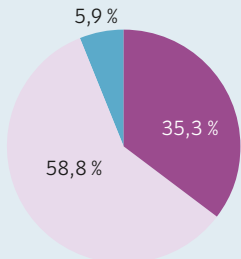

1. Kuinka pitkään uutta työaikalakiä on sovellettu työpaikallasi? (17 vastausta)

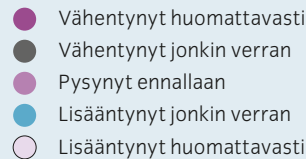
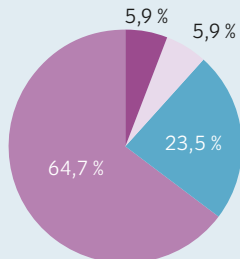

Työaikalain vaikutus ansiotasoon, päivityssidonnaisuuteen ja päivitysfrekvenssiin.

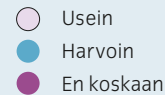
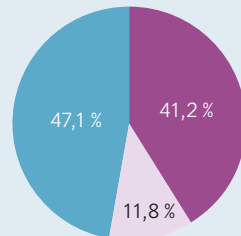
Miten uusi sopimus on vaikuttanut kokonaisansiotasoon (vertaa ansiosi 6 kk ajalta uudistuksen jälkeen ja sama ajanjakso ennen uudistuksen voimaantuloa) (17 vastausta)

Miten uusi sopimus on vaikuttanut päivityssidonnaisuuteen? (17 vastausta)

Joututko tekemään yli 5 päivitystä kuukaudessa (myös kesäajat lasketaan mukaan)? (17 vastausta)

"Järjestelmä sinänsä on hyvä, mutta ainakin omassa työpaikassa on riittämätön määrä erikoislääkäreitä sen pyörittämiseen."

"Työsidonnaisuuden lisääntyminen on huono asia. Myös perheen yhteinen vapaa-aika on selvästi vähentynyt. Olen vapaalla, kun muut ovat töissä tai koulussa. Olen töissä, kun muut vapaalla."

"Tämänhetkinen sopimus koskien lähinnä 3 tunnin lepoa on

teennäinen. Työnantaja on joutunut tekemään kalliita ratkaisuja tämän toteuttamiseen, vaikka käytännössä 24 tunnin vuorot edelleen jatkuvat. Raskaissa päivityspisteissä 24 tuntia on luonnollisesti liian pitkä, mutta nykyisen viiden päivitysvuoron lisääntyminen esimerkiksi kymmeneen päivitysvuoroon kuukaudessa ei houkuta. Nyt lisätöiden (=päivitys) osuus palkasta on yli 50 %, tätä suhdetta pitäisi muuttaa päivitysvuorilla

aloilla kokonaisansioiden putoamatta. Ongelma on tietysti se, että mikäli päivätöistä saa merkittävästi parempaa palkkaa niin kuka haluaa päivitystä."

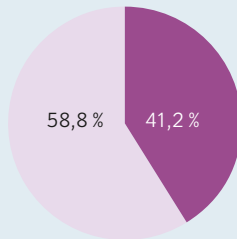
"Emme ole vielä muuttaneet päivitysjärjestelmäämme."

"Suurin muutos on mielestäni siinä, että X:ssä käyttöön otetun mallin ansiosta on erilaisilla työaikamallista johtuvia vapaita paljon. Koska henkilökunta ei ole lisätty, niin aikaisem-

>>

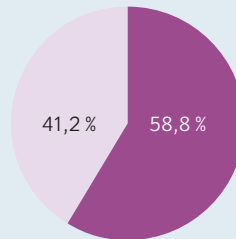
Viikkolevon toteutuminen, vapaat viikonloput ja kokemus uudesta järjestelmästä.

Toteutuuko viikkolepo (17 vastausta)

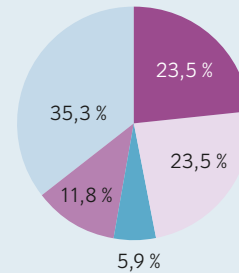
- Kyllä
- Ei

Kuinka monta kokonaan vapaata viikonloppua sinulla on kuukaudessa? (17 vastausta)

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt jonkin verran
- Pysynyt ennallaan
- Lisääntynyt jonkin verran

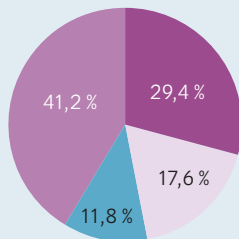
Mikä on kokemuksesi uuden järjestelmän kuormittavuudesta? (17 vastausta)

- Vähentynyt merkittävästi
- Vähentynyt jonkin verran
- Pysynyt ennallaan
- Lisääntynyt jonkin verran
- Lisääntynyt merkittävästi

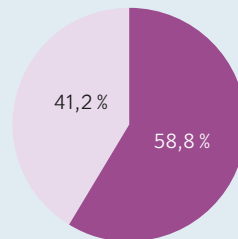
Vastaajien tyytyväisyys uuteen järjestelmään.

Kuinka tyytyväinen olet uuden lääkärisopimuksen työaikalakia koskeviin sovelluksiin kokonaisuutena? (17 vastausta)

- Erittäin tyytymätön
- Melko tyytymätön
- Neutraali
- Melko tyytyväinen
- Erittäin tyytyväinen

Vaihtaisitko vanhaan? (17 vastausta)

- Kyllä
- Ei

min varsin niukasti resurssoidun Ei-päivystysaikaisen työn rasittavuus on kasvanut. Kärjistettynä, X:n mallin ansiosta, päivystykset jota teen viisi-kuusi kertaa kuukaudessa ovat lyhyemmät, ja siten hieman kevyemmät. Sen saavuttamiseksi ovat kaikki normaalit työpäivät kiireisemmät ja rasittavimmat. Ansiotaso laski ja koken työni vaikeammaksi ja kuormit-

tavammaksi. Kannatan lyhyempiä työrupeamia, mutta ei sillä hinnalla, että ansiot laskevat ja kokonaisuudessa joka ikinen Ei-päivystys on entistä raskaampi."

"Kunhan vain X noudattaisi lakia, sillä kaikissa päivystyspisteissä näin ei ole, osaan päivystyksistä saamme päivystystä edeltävän vapaan, mutta edelleen on pakko tehdä 25 tunnin

vuoroja ilman taetta 3h levosta, mikä yleensä ei toteudu."

"Jaksaminen parani, palkka huononi. Työnantajan pitäisi parantaa palkkausta, sen jälkeen tyytyväisyys uudistukseen lähentelisi kymppiä."

"Miksi meillä on "kuukausipalkka", kun kuitenkin siitä miinustellaan "tekemättömiä tunteja" kun teet työnantajan määräämiä ylitoita eli päivystyksiä. Itse päivystystyö helpottui kun työajat lyhenivät. Päivätyössä välillä vaarallisen vähän anesthesiologeja, ei voi jatkaa näin niukalla miehityksellä, X:n on työnantajan palkattava lisää työntekijöitä. Voisin vaihtaa vanhaan 24 tunnin systeemiin, jos päivystäjien määrät lisääntyisivät ja kaikille suotaisiin virallinen lepoaika." ■